

ρετάλι

ρετάλι, το, ουσ. [<ιταλ. ritaglio, πλ. ritagli]. **1.** το τελευταίο υπόλοιπο από τόπι υφάσματος, που πουλιέται σε πολύ φτηνή τιμή, γιατί είναι λιγότερο από όσο χρειάζεται, για να ράψει κανείς ένα ρούχο: «υπάρχουν σήμερα μαγαζιά στην αγορά που πουλάνε μόνο ρετάλια». (Λαϊκό τραγούδι: **ρετάλια** και **παλιόρουχα** δεν έχουνε αξία, **παλιόρουχο** είσαι κι εσύ μ' όλη τη σημασία). **2.** άνθρωπος καχεκτικός, αδύναμος, εξαντλημένος: «όταν βγήκε απ' την κλινική, ήταν σκέτο ρετάλι». **3.** (υποτιμητικά) άνθρωπος ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος, που δεν αξίζει την προσοχή μας, που βρίσκεται ή που έχει πέσει πολύ χαμηλά: «δεν πάω σ' αυτό το μπαράκι, γιατί μαζεύονται όλα τα ρετάλια της περιοχής». (Λαϊκό τραγούδι: **είχα λεφτά, πολλά λεφτά, λεφτά με το τσουβάλι, μα τώρα που εφτώχηνα με βλέπουν σα ρετάλι**). Συνών. **παλιόρουχο (1)**.

- **γίνομαι ρετάλι, α.** εξουθενώνομαι από σωματική κούραση ή από ψυχική πίεση: «σήμερα είχαμε σκληρή δουλειά κι έγινα ρετάλι || απ' τη μέρα που πέθανε ο πατέρας του, έγινε ρετάλι». **β.** πέφτω, ξεπέφτω ηθικά: «έγινες ρετάλι απ' τη μέρα που άρχισες να κάνεις παρέα μ' αυτούς τους αλήτες». **γ.** εξουθενώνομαι από υπερβολική χρήση οينوπνευματωδών ποτών, μεθώ υπερβολικά: «πίναμε όλο τ' απόγευμα και το βράδυ είχα γίνει ρετάλι».

- **μου 'κανε τα νεύρα ρετάλι**, βλ. λ. **νεύρο**.

- **τον κάνω ρετάλι, α.** τον εξουθενώνω από την κούραση: «τον έβαλα να μου τελειώσει την πιο βαριά δουλειά και τον έκανα ρετάλι». **β.** τον εξουθενώνω ψυχικά: «μόλις τον πληροφορήσα πως θα τον απολύσω απ' τη δουλειά, τον έκανα ρετάλι». **γ.** τον μεθώ υπερβολικά: «έλεγε πως είναι γερό ποτήρι, αλλά, μόλις αρχίσαμε να πίνουμε, μέσα σε λίγη ώρα τον έκανα ρετάλι».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας